

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MOLEMA WO MOND

A TA

ISININE Y'UMBUYN YE MOLEM

(Inenie to na mengeti o io ne melut)

Copyright ANGP

COPYRIGHT

ISBN 1 - 874934 -13 - 4

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, Pretoria, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

MOLEMA WO MOND

TEMPEL YE HWEL A TA MIME YE BUOLI YE SATAN

(1 Yohanes 3:4-10)

Yey yeleba ekalat miōmōm. Ye ka tañ' ofam o Felendj o 200 be twon neofen ye ka kus enamase ye tukol to totayn. Ye bak' isinin y'umbuyn o ya bēnd ba na bisiekinin ô ba wô tuebu a totayn esea Hwel bemuet ando sin. O ba bana bemenen yebua melem bakea mabe n'osin wo ma mafafo, a bana bekoñon baka hean' ukus molem na umbuyn beos.

O ye ekalat fanak, o bekolomokon osea ye baka isinin y'ubisinin año bemuet. A ta haeten, kristen, mufenden, a ta ndeme ô lea, o ndo sijn ya ilili esea Hwel a ndo sijn. Hwel le ndo bēnd sinin ô metēn. A ndo sin ô molema wo mond. (1 Samuel 16:7).

Satan abak'ise ye bekindj, kiñ y'ibinebin na ombañ wo ye misi. A ndo betoñon Angel y'isemu. Mba a le ba ton angel y'isemu esea beñi ba naba ba ndo feka ton n'uhiki wo way' ubinēni buon mba yak'o sea bando bilindi n'ilili o ya yendo weya ineni esea a lea. Ese buon, bakandjakandj ba be apostel be Kristus ba le beñ o ye hayn. Mba noy' eleba yelemen bokoa sea Satan a ndo betoñon Angel y'isemu (2 Kor. 11:13-14). Satan, Ombañ wo hi heseka o wa wo ndo bēnd mes n'emayn' indime bum o siek ase bale ôkondj w'isemu na bues bo Efangilium ye hibeteni hi Kristus yam. (2 Kor. 4:4).

Ba kea mabe na bafenden ba baka wé to na indim a Hwel busi ese hiketi he bekenden be ye misi, ese o hiki wo kiñ y'ingin y'umbuyn, na hetayn ô he he ndo noa o mikoli ye boñaño. (Efeso 2:1-2): A ba ba sa mes' ubun o webu boñaño, ba nd'akan tio' obekat wikuliekim. O wa a ndo la ase a le ba na bobē a ndo binimb weya bemuet.

Ofan wo be besal n'owokona wo be b'ilingeling, oño we molema boñ'año bemuet esea o lea. O le kotie o sea Hwel ale yay' isemu ineni esea ô ba wo we molem wo lea. Bemenenena ma mabe, ole eyina webu'oba bokoa sea Hwel a ndo besu lena a sea: "Aba to ndo la tose tole ba na bobbe, to ndo bihuinesi besu bemuet eloa ye noy taka ye Hwel ye le ba na besu." "Aba tona mesua mabe biubunin, noy ebaka tenemato o wesu o neasen na o wesu o neñesi o mehile mekin. (1 Yohanes 1:1-10).

"Manoñ ma Yesus Kristus, a mona wa Hwel, ma ndo besu neñesi o mabe mekim." (1 Yohanes 1:7). O woken a Satan, a ta o woken a Hwel no baka yolè ye bobbe ata moynen wa Hwel. Aba bobbe bo ndo boa buòm kindi, o le eyin; Bañaken a Hwel o wa lea hoy o waw'unueni na Yesus Kristus o wa na nda sa o yi misi eloa ye bakea mabe o wól n'esea ana ingine noko o ye Satan a na ha o wesu na bobbe. Yesus ale munueni; No baka o busi bo Hwel menañanaña o wa a ndo sijn totok tukim, mafek na beken be nibit be boa buòm. Ebak ayñakato o bitim a Hwel busi ata o way o bea biynini o bít, bokoa sea wey a na melu na mes tabonak; A le nd' okono? A le ndo sinene?

Bokoa sea kolo a ndo wey'usinen lom o misi mikim eloa y'uwonini bekim o ba ba ndo yebua melem mikim indi o way. (2 Kor. 16:9).

Bokoa sea Hwel a ndo sin mokenda wo mōnd te. Wey'uwenan wo le o amana ma bendo bekim at'ibinebin, at'ilindielindi be le ba o ha bakea mabe baño bitimek. (Yob 34:21-22).

Mba Yesus a le ndo bekea eloa yeb, bokoa sea a ka ba a ndo bebu mayna bekim. (Yohanes 2:24).

Ynon na wow ow' a sa beneas na bobbe! Ynon na wow owa

bobe bona beneasen! Ynon na mɔnd owa kolo a le ndo bobea somben na wo hetayn h'eñana buheét! (Ps. 32:1-2); fanak ton Ps. 51. Yesus a ndo besu elen tona neofen "No son'ò wam benu bekim o ba no lea tomboko to na malomɔ, me ño benu o hot'indi." (Matio 11:28-30).

UTUKI WO MELUT NILUT NI BUSI

Ye ilingeling y'end'ineni molema wo mɔnd a ta molemendo o wa na kine o bekoñon o misi, o wa Bibel a nd'elenen ase mokea mabe, noy'esea a wa a ndo kɛnd n'umbuyɔn wo yi misi na iñoñi, na ehotohot ye meel. Ye ilingeling ye ba ka tis esea Hwel a ndo molema wo mɔnd sin. Més ynoaka to na fembunua to ebaka mu hiolon esea y'elea (Prov. 23:29-33). Yane ah? Yane mba yate? Eloa yan wu okatan? Be besomɛn? Be beomôn eñana hekome? Més ynoaka to eloa yane? Eloa ye ba tuen emeñ ye meluk. Eloa ye bab o ba ba nd'akan o meluk o ma lataka to o ynen. O le meluk sin o ma malea ynoaka to mues, o ma ma ndo nɔm ekôp, o ma ma ndo lɔ liomonɔmɔnɔ. A baka ma tif o noman ese meâh o yuini ese isuiniesuini. Ma mes ma n'akan o bakinien ba bendu, mba we molem wo ño fekak o bekoa b'embealeɔ.

O mata ma molô wo y'ilingeling, o ndo sin molem wo mɔnd unduato y'indineni na me ndine ma menyam o ya y'inding ingeti y' undulul wo mabe o ma ma lea a nume, bokoa sea molema wo baka mime na yoko ye mabe. O munu wo profeta Yeremia, Hwel a ndo besu len ase "Molema wo baka kotemakato o yayen bikim, wo baka moñeñ. Eyan a ndo noy mayn'e? (Yeremia 17:9). Yesus bemuet a ndo noy kemesɛn n'ola ase Bokoa sea o nume ye molem wo bɛnd a bak befek bebe be famak, balôkôn batifilekɛn, bonôn, bob, bañen, bañoan-ñoan, o yukusini, o sinene w'iñoñi o teñen wo meyn, nefam, ombamo. Be bekoa

1. Molema wo mokea mabe

bebe be ndo fam o nume o ha be ndo mōnd tiful. (Markus 7:21-23).

1. Mukolōn – Mondo te a ndo la ase mukolōn ka heka, o ha, wo bak ingeti ye bobe bo nefam. Lucifer, Keribim motat, o buōn muiti isemu ye Hwel, Angel ye Hwel, a ka kō eloa ye nefam, aka hean mo payn wa Hwel: yit (Esaya 14:9-17; Esekiel 28:12-17).

Nefam ne ndo hul u nume ye hiwé ton ye ndo bineni o mayna meñ. Ba mote bendo ba ndo bibeli na mebua maboñ, na webua o wokōn, na webua oleñab wo mengese o ma ma ndo webua mosamb ineni o meayn' eñan esem. Ba mote ba nda bindjuñduñ bafañe, tupil na tonomen... esea ye lea tileke to o (Esaya 3:17-24). Bamote ba ndo tūm b'indin eloa ye biebua bise, n'eloa ye mebua monqñ; ba mote eloa ye biebua betabonen a ta mebua mebin na mebua matekun: mba ba ndo feli base Hwel a ndo ubibeli payn a obilosu ynon indiekin. (1 Petros 5:5). Hwel a ndo nefam, o bibeli n'obām payn (Prov. 8:13) o bām wo baka nebalena ne bunim esea nefam ne lea nebalena ne ôkō. (Prov. 6:18).

2. Hepep – Inumbek n'iyikiyokol ye meynam he baka ha ingeti y'iñoñi ye ni lokōn na motokon na boâl. Matay mabe ma baka buneke to o y'ikuli y'embayn o yea ye lea ikuli ye nitife, o hiketini o hea to na hoanan o bemayn o endjek ye taka ye betamba be Yesus a na lak o tuoñ tukolo tofande ase bikuli be nitife beño ba ese bikuli be Sodom na Komora.

Yetaye ebekolomon ye bombayn ye sa behalen o bano a balemendō na bend, mba ye ndo fin at'o meeb ma ba luminin o metiñe, o meeb ma bisukul na b'eboka be owokona moñen. Bo, ma mefume ma nemō ma ndo bi mīn n'esōn ye bit a bendo ha o melem ye bend n'obe sinema na meeb, ma nehañ na ma metile ma bakoa bebe n'ofamaken o b'emote benōm. Ton o

boa Hwel and'elen ase bobe a boa ba ndo la base "mabekolomon mambayn". Tukul na tukol to benokonok ba ndo hiki o bekalat bebe o fan o webu buôm, na bilili o be be ba ndo sin be ndo tif o webu o ha o esem na o bi yukusini. Batekun ba bisosi bale na buôm bo eñana masioñe o ha ba nd'umin beend na balemendo ba ikuli o mios. Beğnd be mebin be baka ton b'eboka b'esem. Basiesi ba bues, esea Hwel a ndo beb ineni ba leba na hibetini at'owõng wo yebua ingeti (Yosep: Genèse 39) na bamote. At'a Zulu a haeten meñen, o wa and' õn melemendo ata muend o ba ba na tokokon a ñ'os o bokoa o w'ukuni a kas tose wesua onango a besu Somena ton o buose bo mikelek. Hwel a le ndo la ase to tekunek na mabe, a ndo bat ase to mat tebaken. No le ndo mayn no sea o wa a ndo bebaben a Iseluk Yesus a bak na wey'o umbuyn umoti? No obetafal tebaken. Mõnd a baka a bomote bobe keak, mba bo ba hata na yaye'a mel; o wa a ndo benãm obetafal a ndo/bobea bekea o way melo bemuet. No le ndo mayna no sea yenu'a mel ye baka Tempel y'umbuyn monañanaña o wa wo lea na benu, o ya no na kuse na Hwel, o ya no leba yenu yenu? (1 Kor. 6:18-19). A ba mõnd ana Tempel ye Hwel katak, Hwel año weya katak; bokoa sea Tempel ye Hwel ye baka menañanaña, noy nuenu lea. (1 Kor. 3:17).

3. Mekonef – Ingeti ye mabe m'uhiol na yõñ. Ebaka meynãm ye mehile o ya ye ndo mbulus ata yat o ya ye lea o way netomben a ta ye le naña to, a ta mehile. Noy molema wo mokea mabe a wo ndo men a ta yat' efek ata yat'ohõ, ata yate metil, ata yate melut tifileke to. A meelo ye mõnd o y'enaba ase ye ba Tempel ye Hwel ye bonõm yeka bitifilek na belabone be mehile, na beleña bebe ese u sué wo boayn, na o belon na banga ata na be mote bel b'ohiolosoni. O tutumi wo mayn wo na bend yayen ye hayn tomba buon. O mana â Hwel bibu añ'os owol be bekõle be mayn na biof be yit. Baluminin ba s'os o bikenini o boayn su o miim ye Ywel bokoa sea, o webu mes, y'ebaka bobe boñeñ, ba ndo biteteni o webu meel o tifil. O

ya ye lea Tempel ye Hwel. No le ndo mayna no sea yenu'a mel ye baka Tempel y'umbuyn monañanaña ... a ba mōnd a na ye meel tifilek, Hwel año metay kaṭak. (1 Kor. 3:16-17; 6:18-19).

Mōnd wa yoñi a ndo be bonosę a Hwel busi. To ndo nè eloa y'unĩ. To lè ndo niñ eloa y'onè. O wā metana, a nd'iy na bela b'one be naña to, mba embat y'iñoñi ye ndo bañ'ase "endō, no'endoken"! Ton, "endō ton".

Iloki yele bok' osombè ye le bokō n'uiy. Ese metil m'ekalat ye buōn, wa yoñi na muhiolo ba na hekak o bilum na miok o ka famak' uwé. (Deut. 21:18-21). Boko sea muhiol na muoñi na ndo bitoyosi o bunim o ha, ba ndo leñab na bifesi.... O wa a ndo finin o bendu ba mebambę ando yay' ise esem ha. (Prov. 23:21; 28:7). Bekolomon mu boñon wa yoñi, mu koto bios, yol ye yay' iñoñi, aka hutu wè a na tuen o mēs' ufemi o mata ma hiwé, mesek no wey yayen! Ye ndo hek o la yate bobo o boa muhiolohiol abak a keąk. To na heka o boet'o ho eñan'ô kikilięn.

Hwel a ndo besu len ndelēma to o way' etamba ase muhiolō hiql asa ndā ilikięn ye nemanen ne nomena kuse. Ba talę meluk m'ingin ba na hoanan o bebonose ese bab o ba ba ndo mat'ā sęm, boko sea Hwel a ndo la ase: Buūl na ba balea na bombendā bo meluk oyna na tofa to talè wo meluk m'ingin. (Esaya 5:22). Buūl n'owa a ndo mukulekul ynini, n'owaw o wo ndo ya ibeñe luñini o way' o hiolosj. (Habakuk 2:15). Hendoñ n'ondjāl, musimb ata ilolj na meluk be ndo mebua manak yekesi. Mba ba le ndo beta esale ye buoli bu kolo. (Esaya 5:12). No le binimb'e moy: ata banyam bisieę, ata balōkokon, ata behikie beend, ata bo'ōb, ata bañen, ata bahiolohiol, ata bateņgene bend, ata bañoaneñoan ba sa nda fine o nemanen ne Hwel. (1 Kor. 6:9-10). Mabe ma buesua buōm bo misi ma ndo enan ese a. (Galates 5:19-21). Be biynini be meel bend' enan ulokon o ehothot y'iñoñi ye nepoñ o bā w'eñana bonąñ, useñulu, o ynam

wo bisięk mabô, o baynân, beomôn, behet, endon, mayakas, o biseleni, embañ'o meos, ilqk, uhiol, b'embatambať b'onè na tu nęetiņęet. O ba ba ndo mataye mayna ma bekoa beken, ba sa nda fine o nemanena ne Hwel. No le bihiolosi na meluk. Noy' ebaka obiyuleusini. No tuen obano undusie to n'umbuyñ monañanaña. (Efeso 5:18).

O welen wuw'a Yesus a nd' elen bab o ba balea na nuiy. "Aba mōnd a le nimqť a sōñ awam'emeñ a yna!" wenu o ba no lea na mimqť, no sakōñ o menif, a ta o wa lea ba na monè! No sakōñ o wōnd wo meluk na emayñ, eñana monè, eñan'osabon, ata na boel. (Esaya 55:1). O wa a ño yna ma menif o ma meno wey'indi a sa ndâ ba ton na nimot'ikuliękim. Ton menif'o ma meño wey'indi ma hean hiyelel he menif eloa yay o hea heño ndjeak o way buom b' uikuliękim. (Yohanes 4:14).

4. Mĩn – Ye le ingeti ye botombo, o lom'ô bulile o boa to na hoanan o kea neofen, nelęmb (mabô). Lę luminin ye baka bobea bo nelęmb. "Me ñoñi ma motombo ma ndo wey'ôn, bokoa sea may' a makat ma ndo buol sañon. O buos bukim a ndo biluke na moñoñi. (Prov. 21:25-26). Yosoa a ka biekin o bana ba Israēl o len a sea: "Tata o botombo a no ño bonoñ kusen." Uniñ wo mōnd wo le ndo hoanan o bekoa be Hwel o kus. Yesus a ndo lę a sea "No limbe ufinin o hekok hètètè." (Lukas 13:24). "O wa a ndo si, aňo bōñ." "Nenanen ne nomena ne le aynesie to ton ô mana ba hefand'a baňo net'afakan." (Matio 11:12). Botombo emeñ y'obinueni n'oba mues, n'umbuyñ wo totayñ be ôwakakan o bunim. Boľe nd'okôt to na bekalen, o sie wo tis ye bekoa be Hwel, n'ufin w'ukus wo neboñ ne makak ma Hwel. Bo nd'èt o bekat. Ikuli Hwel a ñañ' eleaken n'owaw'ufehi ase o wey we molem'indi neofen, yĩti a se o tataka bulile at'alim y'ikul o buos buinebuine o boa, a ta neni bo sa nda boñè. O ță o no wé eñan'obinueni, eñana Kristus. Hwel ase: "O neofen, a ba nona niay'a nion'ok, no le yeñua melem neti boayñ. (Heb. 3:7-8). Bęnd banè a ba ño nim eloa ye beko uhienie n'elim

otât wo bikuli o bea be sâ nda fam a ta buos. Bulile le ba yaw.

Bënd ba Afrika ye mata a baka ba betèlètèlè be miinu bekeaken o webu bisiek. O hagh' o wes' nilut y'ind'ineni hibilindini he bobe bo nelëmb na bisiek, at'uluminin wey o mapô o beken at'utumbeleni mombayn wo bisiek. O na heka o benam a Hwel ye buom. Vulsul ikuli ye mômb at'oye mesek, at' ikuli ye bonât a ta ye botoyô, etamba ye ndo la yese to bañèn'a Hwel ye buom o wa lea hoy n'uwesu o kameļ. Ton to le amen a nyon mebe a ta mes; bokoa sea a Hwel a ndo amana ma mōnd wa tenemato tikelin. (Ps. 37:23). Kolo a ndo amana ma mōnd onini, a ndo yay'enôm bilenin; a ta a no kô, a ñañem. Bokoa sea tata at'o nefamena at'unilumin ne heotot, at'umakotak a ubeli wo ndo hul. Mba a Hwel a lea mukelesj. A ndo wow lōsj, a weni beli. (Ps. 75:7-8). Hwel ka bana ba Israël b'ikini indi a sea: ye le beoko ase we mbèl wo ba na bënd o ba ba ndo bebu'a bân balemendô a ta béend beko' ineni o be beño bebu kendakan o hiwé. A ta emoęn, a ta mo tōlô tusendj mu tukia mapô, wa mabo, mo èlèn, a ta mo betôl o ma muen na b'elèn biit na ba tumbeleni tu'um tobe, a ta mōnd o wa a ndo bewenu kelesi. Bokoa sea at'eyan o wa ndo be bokoa ke, a ndo kolô lingesi.

(Deut. 18:10-12). "Ma mō, ma wōlōn, ba ho na bakea bokoa be motokon, na b'onôn, na ba lumunin b'eñamb, ba kandjakandj ba bibulek u uieleti." (Ap. 22:15). No le heana esal ye b'elen imbuyn mebe na bakea mañamb; no le beebu si, mba no sa nda bitifil na beeb. Meaño me lea kolo yenu Hwel. (Lev. 19:31). "Ba benu lena base: no ka mamuen sielin o ma ma ndo bokoa kanè o be beño bekeak na ba ba ndo bawenu elęn, na ba ba ndo tuōndi loñ n'obe kemesęn: No bihienini no sea: Bonoñ bo so ño yayea Hwel bata'e? A ño bekamoson a ba wenu yayena boōmo'e? O umbende na mbōñ! A ba ba sa ho nan, esang ye sa nda ba eloa ye bonqñ: A ba bo sa ho ese y'etamba,

isemu ye le ba eloa yeḡb.” (Esaya 8:19-20).

Ikuli o ndo y'ekalat fan, Hwel a nd'año bat ase o bekoñon ton; o neas we niñ wo buñ mba umbuyn wo miinu o wa wo lea o wa molem nume wo nd'año besini tungese tuiñ t'ukoti oke, wo ndo limb a we molem o'undusi na bokolòm. Yate bàm ba ño la'e? Bengoaye be misi, a ba me na bekoñon? Yate ye ño nda fam a ba me na koto o wakan o mebin o beboka beñen n'omanak ma boñeñ'e? O na heka o busi o hieni a Yesus o wa lea neboñ o nea ne s'os o nim. Boaye bumben bu yelenen, ubilen w'ikuliekim, buòm bu ikuliekim undua to n' aynam, na tuòm. O sa heḡ o sin a beko o bea o ño tik, o bea o na heka o sañon ikuli o ndo Kristus biliheni o se a nda fine o wa molem, ikuli bokoloma bo beñd, na bo uwé be n'año hienesi yole ye Satān.... O akak a nda huli baba bekim o ba ba nā ba o buolè bo bokoloma b'uwé. (Heb. 2:14-15). A ta hetayn hebe o he h'end'año yneḡen o wa masom o tokona buose na buin, he nd'año molema neti ese a heteltel hi miinu he lea nataka to.

5. Ngango – e kwayak n'emena beom ye menynam. Ikoy, hilop na bi hemet be benem be ndo molem wo moñd mamen, ma tay mabe ma ndo ke tife o mu humben. O n'os o mafek o mabe o men, oño ka femini o buos o boa o ño temi ese kos. O na heka o bemenen n'obat a Yesus o sea añ' olo o wu molema mobe. Isiñeak, no le tuen na meliñe. (Gen. 45:5). Neasa hilop, beyakalak o kondj wo molem, o le be sullitien noy' ebak' okea wo bobé. (Ps. 37:8).

Molema wo kondjoko to wo nd'año loma o muine muine o babea o feken na le sehineni, mba noy' eño limbe o hetayn o busie bo nisuyñ' e? (Prov. 27:4). O le hie hetayn fehi o hilop, bokoa sea hilop he le seana to o tona to ba le maynā. (Eklestiaste 7:9).

Isiñiak sañon hilop, n'ubi ndjoñol. (Kolosé 3:8). Ba baka o ba

ba ndo hilop nime n'oynen a ta n'imbyn, mba mebua meluk, ô ekemb ye meah, helok he o wôn at' emben. (Deut. 32:33). Imbyn ô bo poye bo mokea mabe. Mba Hwel a ka la ase weya bibu alea wesua mu-hienie imbyn. Yesus a ka la a sea: "Hikeki mune mune ese año bemuet." No benue a ba payna hikeki. Hwel a ka biliheni o wesu mabe o neasen a ba to ndo neasen bab o ba ba ndo besu lingesi. Buomo bo sutututut n'obi ndjoñol bo ndo Hwel lingesi. U hiki wo bekoa bebe ô wa wo ndo tifiñ o bile na manoñ u wolok wo baka ton o molema wo moñd. Eloa ya noy' año bumben ha o wesu melëm, a ba to ndo hiki to se botoy bumben bo moñak.

6. Meah – Ye ka Eva nimbek o etobotobo ye Edeñ. Ye ka kataka eboy ye ne toan ne nibo na Hwel. Satan, angel ye kiné to, a ka undue n'ehet ikuli a na ena Adam na Eva tuene to moes na Hwel o nifeñ ne Lucifel. Eloa y'ehet â satan a na heñi o webu o kat ton, a ka katak ton yebua embayn ye nituen na Hwel. Ye tay'ehet ye biit na mése matatân be le falabaka to o yimoti melëm, ikuli ba ndo ba mote sine na bela bès na neboñ o webu emeñ na buomo bues. "Ehet ye boko ese o ba wo bewen wo le sendji." (Cantique des Cantiques 8:6). Ye ndo mafek mabe ha o molëm; ton ye katak a beynon be bosok, ye ka famana o muonôn. Ingeti sulsul o meebe ma mabelen. Ehet ye baka nihuline ne mahän, ebaynan etie ye beko na beboka biñ be buom. A ta boynena ba Hwel, be bat na be Pasto na b'efangilis ba le ba o nibit na mokolen; ba na heka o betat ikuli të n'emayn o biundusini o keak'osea bueb buol bo le biyukusini n'imbuyn ye biit, a ba Hwel a na tefa omote wa baya boynen o beken o yayen beeb bemuet.

7. Heondè – bak' umbune neak. O hah he baka ingeti ye yoñi, y'uhiki wo monè o ma ma lea nihuline ne mokaña wo mabea mekim. (1 Tim. 6:10). Ye mote eyna ye heonde ye boko o bonoñ bo kongo, he baka he menak be boye be tofomb hoy n'utemi; mba a le nibin hinib temi, a wé. Moñd wa yoñi baka le wey'a

mokat sandon o buel u'indiekin o hetoyon, at'o mōnd w'emok mba o maynā mekim mas na mabe o ndo maboñ mekim ma misi bisuin a t' esea matay maboñ ma ñō bekatāk na mangelet na mandjumi. Yesus a ka la wey bemuet ase. No le maboñ bitulin o misi o ha mendjumi na mangelet kotak' ba ño ho teñen, o ha bo' ob ba ño sanaka ba obok, no tak'â mukus wo nomena o ha mangelet na mendjumi be so ño sendjeb o ha bo' ob ba so ño ob. "Bokoa sea o ha nea neboñ ne lea, o moy we molema lea." (Matio 6:19-22). Akān na yey' iloñ ba ka nim bokoa sea Akān a ka ba ā ndo gōl na monè, bi fenge be meok na mangomba mambayn hiki. (Yosua 7). Judas Iskariot, o mote wa b'okona ba Yesus, eloa'y' uhiki wo mone a ka be loñ bokoa sea a ka yay' iseluku fiōt eloa ye monè. Tata gōl a ta monè bemuet be lea bobè, mba o hiki wo monè o wa wo lea falaba to o molema wo mōnd. Tu kolo to balemendo na beend ba monoñ mekim na toey tu kim ba ndo buom bo bebu na beb nimesi eloa y'uhikie mobe w'ukus wo bulukulek bo monè ikul' emote n'ub'indi, o bi hemet be metekun na be ndōñ o bieñenie be molèl wo be hos na ma mō. lñoñi ye neboñ eñan' emok ye baka ye ka femini o muonon at' obeon. O hikinī u yoñi wo monè be ndo kindeni ilukun na o hiki wo tu'um na wo o manen. Ata ne manen ne Politik eloa ye bend'o manen a ta ingine ye mone eloa ye to toyon o taf. O ata ingine ye be base o ya ye ndo ba mote lulumi o bilukun o tabon eñana o wōng a Hwel. Ba ndo kelesi n'obonose bamote banañanaña ba tene ma to a Yesus o wōng' eñana o fin o epase. (Markus 9:38).

Yesus ase: "No bebaynaka moes na buyibi o mayna mekim bokoa sea a ta neboñ a ta neni ne no ba â ne lea mōnd." (Lukas 12:15). Oñan wo yal ye mōnd wa neboñ: "Betobo tobo be mōnd wa neboñ beka halaka moñen o ha a na bebata ase: ne ni me keak'e? me le ba n'ebok o ya bihuehu be ño hoanan'ofini. Ase: nan a mba meño keak: me ño tu kute to buono heña na tuōs o toñeñ, mba me ño beamea beloñote unduseki na beamea bela be neboñ bikim. Mba wemea molema

wo ño ya wo seḡ me na nèkɔl ne tuoñ tuñ nanen. Wo se hotok, neak, bilenek, ynaken. Mba ikuli Hwel ana wey lena ase: A mo leḡ maynḡ! O bu bulu bo neofen hie hetayne he ndo b'leakən; mba o be o na ynokḡ be tikenin'o wan'e? No ye elea eloa ye mḡnd owa a ndo moboñ bitulin eloa yay' mba lea ba boño to esale ye Hwel. (Lukas 12:17-21). Yate ye lea moseñ na mḡndo o wa a na misi kusene mikim na neboñ, mba a wey'umbuyn bolone a Hwel busi'e? (Markus 8:36). Yesus a ndo besu len ase: "No le sehini boayn buenua buom na bela b'one.... Buomo bo ndo bela b'onè yayen... bokoa sea be haeten be misi be ndo bet oñini. Yenu a ise ndo mayn ase n'ole n'iloki na bet. No ongok a nemanen ne Hwel mba be ño benu b'indjìn o yayen.... Bokoa sea o ha nea neboñ ne lea, o moy we molema wo lea ton." (Lukas 12:22-34).

8. Satan – ise ye bakandjakandj bekim na bekandja bikim a baka haḡ muynuk na munuk mabea mekim. Wey a ndo molema manən. Yesus ase "Yenua ise â yiit o ha no ndo o hiki wo ye tay yenu ise undusini. A ka lum o wonôn o bebalaken, to ba o taka nume bokoa sea taka ye le bokô na wey. Ikuli a ndo bekandj bulusini a ndo hō na yaye nume mikim; bokoa sea a le mokandjakandj n'ise ye bekandj! (Yohanes 8:44). Ekandj ye "bolemayna" ye baka tona bobbe ese ekandj o meñeñ. Bekandj be bekḡ o be ba ndo "la" ba ndo "til", ba ndo "ke". Moñen a le mokandjakandj o wa ndo kea ase ba wey eta ese ombañ o wa bak' a le kandja. Kristen, a se heke o kandj. "A ba to ndo la to se to le ilukun na wey mba to ndo kənd' ibinebin, to ndo kandj, ton to le ndo taka beken. (1 Yohanes 1:6). "Ba bibulek emô, ba beynâm ba lokôn, b'onôn, ba lubun bisiek na at' eyan o wa a ndo ekandja hiki." (Apok. 22:15). Etie ye beko belendolonḡm o be Hwel a ndo bayn mbôn ye bekandj na mokandjakandj.... (Prov. 6:16-19).

9. Hisendj – he le haḡ ingeti ye befeka beḡ be molema wo mḡnd na mḡnd wa benam tè. O ye ilili, he baka tebeke tḡ,

hebè, neñesie to, o hà eñan osemb a he lea leñesia to o mabe ma buose te n'iheñi, n'imbepe miñ n'ubiyukusini o wa wo lend'okot o way bekena be beko be bemoet ofan. Ye efek o mebe ye bok o ye mote ikul yépè, o ye mote ikul biyukusinie to. Ye ndo somen ikuli y'o neasen ton ye neasaken ikuli y'o somen. "Mba hetayn he ndo la n'uheñi he se o bikuli be nitife, ba mote baño uluminin tik ba ño ka be olokoken o imbuyn y'unionôni na bileli bi biit, na munifi wo ma moen ma bekañdj o ma ma lea na b' eban be sombaka to o webu befek be bobe...." (1 Tim. 4:1-2). "Melema ye bineñesie to n'o befeka bebe (Heb. 10:22) ye baka ese ba na suiñi n'ileñu ye kondjo to.

10. Nise ne Hwel – ndo sin bikim o be be ndo be tomb o molema nume. Ata bokoa bo mote bo le ndo helij eñana o sin wo nise ne Hwel. (Heb. 4:13). Eloa ye noy, a ndo sin ma bekolomon ma nibit n'onanen wo molem. (Ps. 139:1-24; Yeremia 23:23-24). O be bilingeling, nise ne Hwel ne ndo hoan esea busie bo mond bo nd'ineni.

11. Tundondoni – o hiboñol he molem to le ingeti y'uhikeni o wa Hwel a ndo ha o molema wo bobe. (Roman 5:20). Ese taka, Hwel a ndo bobe bayn mba a ndo besu hiki ton a le ndo uwé wo mokea mabe hiki. Mba a ndo sie ase a bekoñon, a niñék. Yesus a ka nda sa u nueni wo bakea mabe. (Lukas 15:10). Ubilene moñen o nomena eloa y'obekoñon wo mokea mabe të. Tundondoni to ndo besu ken o manoñ ma Yesus Kristus, a mona ndomb o wa a ndo mabe ma misi heke. (Yohanes 1:29).

12. Angel – ye baka etamba ye Hwel (Ap. 14:6-7). Hwel a ndo hen a mele mendo na muend o ba ba lea ynolela to o bolomo bo mabe osiek'ose ba fine o way nume. Mba isemu y' uhikeni wo Hwel ye fin o webu melem. (Mat. 11:28-30).

13. Hipup – he baka ingeti y'umbuyn monañanaña,umbuyn wo

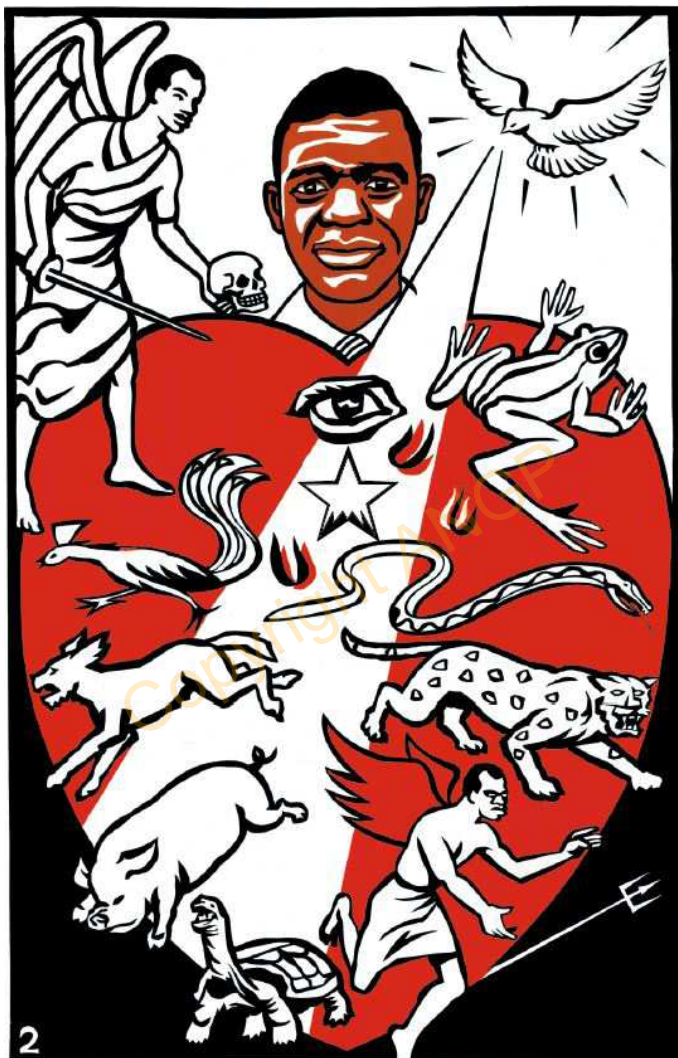
taka o wa wo ndo bobea yosj n'okelesj wo takā. (Mat. 3:16 ton Yoh. 16:18). Umbuyn monañanaña wo hah baka emeñ ye molema wo mōnd. Wo s'os u tuen o ha bobē bo lea iseluk n'o manēn.

A ba ilingeling ye we molem y'ind'ineni oba wo we molema wo bemuet, bo n'año tikenin o bano o bañen a Iseluk. Ubunine wey we molema mukim, ton neas isemu ye bonañanaña bo yay'etamba ye fiekin. "Luminin a iseluku a Yesus Kristus mba o ño binuekeni." (Actes 16:31). Hwel a ndo si o noy'uwundusini, a ka o koñon wo molema biliheni, na o waw o'windiekin muine muine o muôs, o w'undusie to n'umbuyn muôs. (Ezekiel 11:19). Ilingeling ye n'undusinie be fande ye ño noy ineni.

NILUT NE N'UNDUSINI MA FANDE

Y'ilingeling ye nd' inene nebalena ne obekoñon wo molema o wa wo na bal a Hwel o sj. Angel nã mokoata mama, etamba ye Hwel o ya ye lea miom ton onena to, leaka to o ya yen mokoata wo mayeb'afandē, ye fiekin o ka famaka o seleni wo hetayn, n'umbuyn, mōñ na mōl ye ndo kelesi be fek na ma bekolomon be molem. (Heb. 4:12). "Bēnd ba ño wekun ikul emote, elim ye noy mikelek ye ño nda fām...." Noy etamba ye Hwel ye ndo mōnd bekolomonen ye se "mosabonan wo bobē, uwé." Mokea mabe na mo le luminin ba ño bebu' embin o hiwé heñena h'emok.

Angel a ndo hebombo iti na wu moti mokat, noy' endo ba kea mabe bekolomonen ye se to ño wekun besu bekim. Yesua meel o ya to ndo hiki moñeñ, o ya to ndo leñ o ya to ndo luk n'ungenges ton, o ya to ndo bō eloa y'uwiyesi wo me ñoñi, ye ño wé, ye nime ton, ye ño fonqk, meseðñ ye ño sondjok; mba o yetay'ikul, tu esue totayn na yesu' imbuyn o buqm bo ikuliekim be ño ka tenema o mikeleki a Hwel busi.

2. Usi w'ubinensi, wo molema wo bobe

Te ndo sin hah esea mokea mabe a no bal imbenu ye Hwel o wôk no uwubun wo wey'a molem a Hwel o hiji. Isemu y'umbuyn monañanaña ye no bal'onom hah o wu molem o wa bobo bo na ibinebine ha. Mies ye Hwel ye fin o way tempel o ha a ndo byl be binebin bikim. Me ndin ma meynam mekim o ma ma lea me ngeti ma mabe ma na tebaken. Eloa ye noy, engoaye a mo fan, neasa Yesus, o wa a lea isemu ye misi mikim, a fin o wa molem o keak'ose wo bekatona na bibinebin na biebu'a bioli bikim, esea y'ilingeling ye nd'ineni. Yesus ase: "Mele isemu ye misi mikim, o wa ño meañ'ongok, a sa nda kenda ibinebin; mba a ño ba n'isemu ye buom." (Yohanes 8:12). A ta buos o sa nda be binebin bule o wa molem n'año bemuet, na ya engel a ta na ma mengese, a ta n'emayn ye ba mote. Hingese hi moti h'eñana bonato, o taka, hingese he bebinebin o tibinesi, o mana o neas w'ufin w'isemu, bokoa sea, be binebin, ô mesua mabe. Muil na tu sendj be ndo besu nomen taka tètè nebulu, mba ikuli neof ne na fam, bebinebin na tu sendj to eñana mies miñ be ndo nim. Yesus a baka "neof ne taka." Ikuli iseluki a Yesus a na fin o tempel ye Yelusalem, a ka kubek bend bekim o ba ba na ba ba ndo bekafo, **endomb** na tubube lu; a ka be sasak n'ola ase: "yam miim ye ño beleakenen miin ye mabekalen mba o wenu, no na meta hienesi nibit ni bo'ob." (Matio 21:13). We molema wo ka betabonak o ba tempel ye Hwel, yaye a miin. A ndo hiki o tuen o nume o met o tabon, n'oway isemu o w'undusi na wey' uhikeni, na wey' ubilen. Yesus a sa nda sa o mesua mabe o neasen, mba a ka nda sa eloa y'uwesu o huli o bofand bo ebamben ye bobo, A ba mon a na benu nuekeni no ño ba taka bu kuendj. (Yohanes 8:36).

NILUT NE N'UNDUSINI MALAL

Y'ilingeling ndo besu ineni oba wo molem o wa wo ndo bekoñon takã. Ikulian, a ndo bilumini undulul wo mabe, bisesem bebe o be a na keak mba Yesus a no wé o mbasa.

3. Molema o wa wo lea o bekoñonak

Ikuli a n'en mbasa o ye Angel y'etamba ye Hwel ye nd'ineni, wey molema wo yeñonḡ o bemayn, n'obekoñon moeñeñ n'obetabon o way mabe mekim o ma a na keak, ton wey molema wo baka na mesek. Ikuli a no k'ok a sea Hwel a le n'ohiki ha to a Yesus Kristus, mutey' uhiki wo na fin o way molem a na bal'owòk o wa, Yesus Kristus, mona wa Hwel, a ka nda sa o mabe o heke, bokoa sea a ka lumin uwé o way'ebok o "bolea bo ebâm".

O sub na hetamba he besend, na makat na makolo osòko to n'emañen, n'uwé o wa a na we o mbasa eloa ye mesua mabe be ndo bekolomonen ton taka moes a mokea mabe o wa ndo bekoñen, wey molem na boay'a buòm be le ba yeéb. N'ofan w' etamba ye Hwel, a n'os o bisinin ese isinin ton a be benda o way nume a se a kã akan hata na Hwel na may'a membend o nok. A ndo be mayn o tomben na Hwel o bilumini o way nume, ikuli ando be ynã na wey. Uhikeni na bumben be Hwel n'undu o way molem ikuli a no bal o mayn ase "manoñ ma Yesus Kristus, a mona wa Hwel ma ndo besu neñesi o mabea mekim: (1 Yohanes 1:7). "Kolo le hoy na ba ba lea na molema wo alona to ton a ndo nueni o ba ba lea na molema ono to." (Ps. 34:19). O h'omote Etamba ndo ndòndini ase: "A wow o wa me no mame a més tal, o wa a ndo mesek' ok n'umbuyñ ono to, o wa nd'Etamba kolòm." (Esaya 66:2). Umbuyñ monañanaña wo ndo weya betamba be Yesus heanolonen bêã'ã: "A yam' enok, a wam' omol kak na bumben: ma mabe ma le nease na to." N'usin bikuli bikim esea manõñ ma Yesus ma lea beolòkòkò to o mbasa n'uluminin ase noy' eka be undusini eloa ye weya bemuet, a ndo bal o beòk tètè-tètè buhuh bo bolomo bo may'a mabe bokoa sea Yesus a ka bolomo bo mesek ma mesua ma moke toân. A no mayn ase a ka be umuiseki eloa ye mesua mabe ton ketesi a to eloa ye mesua mamok "ton Kolo a ndo mesua mehile ma besu bekim sukunin o waye meel." (Esaya 53).

Ikulian, umbuyn monañanaña wo n' undû o way molem o wa wo na ba buon tifileke to na tebekie to na be binebin. Wo ndo sq na manoñ ma Yesus Kristus n'uhieni nañaka to ese elondo. (Esaya 1:18). Umbuyn bemuet wo ndo tuesua totayn mbôñi wo se to le bana ba Hwel. (Roman 8:16). A se è! "O wa nd' onenen a Yesus a sa nda njm, mba a ño ba na buom bo ikuhiekim." Boko sea na Yesus to le n'ubinueni; na may'a manoñ to le n'oneasen wo mesua mabe ese buñi bo yay eñoñoñ. (Efeso 1:7). Ma ñoñi mabe ma meel ma na iheli neasen o kondj wo hikie moñen eloa ye Hwel n'oway' oynen, "o way o wa na taña o wesu o hiki." A le ndo misi hiki a ta bela be misi, mba a ndo hiki a Hwel na bekoa be Hwel.

O haj o y'ilingeling, meynam ye le ingeti ye mabe o ma ma lea emeñ ye molema wo mond: mba Satan a le ndo hikie o fam o ye miim o ya na ba buon a ndo be hiãm elim n'onanen w' util o hian o nume tòn. Eloa ye noy iseluk a Yesus a ndo besu kitinj o betat na mabekalen o keak' ose mba biit be'akak hata na besu.

NILUT NE N'UNDUSINI MENIS

Ye ilingeling ye le uineni wo Kristen o ya ye no bumbenu bo tjs kus n'unueni na nehanen yesu iseluku na munueni a Yesus Kristus, o wa a lea ba n'obilenin mune muine e sa ba mbasa y'iseluku a Yesus Kristus o wa misi ye na beomoken eloa yay esea â yè lea eloa ye misi. (Galates 6:14). Yesus a ka wé o mbasa o keak' osea na wey, tu wé o mabe, mba to niñek eloa ye takã (1 Petros 2:24) kristen emote omokena to eloa ye misi (Galates 5:16) ndo si ase to kendak ese umbuyn, to le meñoñi ma meel undusini o (Galates 5:25). "Eba a baka to niñekin n'umbuyn, to kendak ese o hiki w' Umbuyn."

O ne nilut, to ndo umbiñe sijn o wa ba na Yesus omoken leñonaka to. Tu n'os o sijn ô nume eñoayn o ya ba na weya

ye ka koęn oway. Ba ka wey onok eloa ye buesua bońen. (Esaya 53:5). Herodes na baya bęnd ba ka weya ndesakeń, ba ka weya leńak na beleń be keteke tę elim y'usub n'eńoayn ba na hiteke he besend noak; ba ka wey hā o he besęnd, ta ta he gōl. O mokat wo benom ba ka tumbi a netoń tata fene ye bunęn; ton ba ka wey yebetęk n'utifil base "moholoni na munęn wa endek Yuda. Baka wey tuekin na subekįn malā, ba ka netęń huli o makat, ba ka weya subekįn o molo. Elim y'usub n'oyebet, ba ka wey'akanan o ka omen o mbasa. (Matio 27:27-31).

Be "kristen" be le biń o be be lea o ma na o niyn, be ndo bekalen o meeb ma Hwel be ndo kominyon' ęt, na mańan' uwōs mba be ndo webua munueni omen' obano ton o mbasa na bekoa bebe be bońen o be ba ndo kę. "O ba ba ndo meańo la base Iseluk, Iseluk, ba sa nda fine bekim o nemanęn ne nomenę, mba omana o wey bibu o wa ndo ke ese o hiki wo yam' ise o wa lea o nomenę." (Matio 7:21-27).

O ma melut ton to ndo boń ebok o ya Yudas a ndo iseluk Yesus fiōt n'oway'o semen o mōm alal ma bekab be monę, bokoa sea o hiki wo monę wo ka weya ynoakenęn o molem, wo ka hieyi hetayn ingesj. Itum kań na mesāń ... a bisondj be na bekeaken a Yesus o haleaken nebulų. Embąmbą a ba na bekeaken o ndęń ye neay'a nengomb, u siek ose mba o la n'ubiliheni wo Hwel be bi undusini "Baka beaye beleń' afakań ba na somben o ndęń neaye nengomb n'eńana netoęn." (Ps. 22:19; Lukas 23:34; Yoh. 19:24). Baka Yesus leńonak mukįm. Ba ka weya sańon base "to le ndo sie to sea wo męnd a ba wesu momanęn." (Lukas 19:24).

Bęnd bekim ba ndo si o bues bo Hwel o kus embōn na heotot, mba ba le ndo si o bilosi o mata ma yohi ye nemanęn ne Hwel. Bamote eloa yebu, Hwel bok o mana ikuli y'emok na ye fęnd.

Na niebua nekoño isondj ye ka yay'a esale ya befand' ôs "o misi ume menif na manon be ka lum o yeled." (Yohanes 19:33-37). Ton, meoko eñan'o loñ, Petro a ka Yesus sañon bikuli belaj a ba mona muend. Mba elim y'ikuil, a ka bekoñon n'olel moñeñ. No ndo Lumijnin na bienu betamba na wenu oke a Yesus? Eloa ye noy no le n'esem o mese ma bend ale? "O ha me ndo benu len me sea, a t'eyan o wa año meañe wey'ola wo mabe keakan o busie bo bend me ño wey mata neasen a ba yam ise o wa lea o nomena; mba at'eyan o wa a ño meañe sañon o busie bo bend, meañe ton me ño weya sañon o busie bo yam ise o wa lea o nomena." (Matio 10:32-33). Yesus a a ndo la ton ase: "O wa sa nda yay a mbasa eta n'owam o wong, a le ba wam." (Mat. 10:38). Ynon na bab o ba ba na tenem o mok omban a Yesus Kristus!

A le mok w'ikuliekim
Hwel ye molem wem tombok.
Ese nibitimin ne tis.
Eti ye meñgut nume.
Yam ihik ye betenemen.
Neam ne Tebenen.
Neem a ne heanen o mesek
A Yesus a mo hanon.

NILUT NE N'UNDUSINI MALAN

Wu molem wo balona to ton neñesie to wo mokea mabe wa buin bo eñoñoñon n' obetam wo makan be Hwel. Wu molem wo na heana taka tempel ye Hwel, be tueninin be Hwel, Ise, na Mgn, n'Umbuyn monañanaña, ese nekak n'iseluk a Yesus Kristus: "A ba mond a ndo meañe hiki a beame betamba teteni mba yam ise año weya hikeki: to ño nda sa o way to ño biesua bi tueninine belen o way'ombel." (Yohanes 14:23). Na Yesus Kristus, Hwel a ndo mond beti a ndo namase ton a ndo weya nemôn. (Lukas 1:52).

Uhikeni
Ubilen
Bumben
Uisibini
Boes

Buhuh
Uwundusini
Peag
Ubikekeyni
Galates 5:22.

5. Tempel ye Hwel

Wu molem wo bak ikulianan tempel ye Hwel. Bobe bole bibule to. O nûme, umbuyn monañanaña wo taka a to ndo sin tata meynam o ya Satan a ise ye bekañdj a na manen. Wo ka tañ'o ba ni tuen n'imehy mba ikulianan molem wo na hean embayn ye bolea bo to tamatam t'umbuyn o toa to lea: uhikeni- ubilen-bumben-ubilosj-Boes.

Taka - Uwisibinj - Bombayn - Buhuh na be mote o be bi boko bes eloa ye Hwel n'eloa ye bend. (Gal. 5:22-23). Wo bak'isiñian molôn wo taka ye nengalaf, a yesu iseluku a Yesus Kristus ton mutey molêm wo ndo betamatam toân. Botay buiñ bo to tamatam bo ndo hulin o bokoa sea beay bitueninin be le a Kristus na Kristus, ton maye'a membend ma le o way. (Yohanes 15:1-10). Yat esea a na undue n'umbuyn monañanaña, a baka n'ingin ye meel o yayena bikim o be be ndo meta soli, o ombomo a mond o women. A le ndo niñeton eloa y'usj, o wok n'uwitj o ban mba n'uluminj, bokoa sea uluminj a Yesus Kristus wu boko ubembi o wa wo ndo misi yayen. Wo ndo niñ o owomen wu toko o wa wo nd'enan oninie to n'owonenen w'obe ynam eloa y'ondã hian wo yesu iseluk Yesus Kristus o wa wo lea o sakon. A ndo niñ o nûme y'uhikeni wo Hwel o wa wo ndo nqm ikuliekim.

"Yngon na bab o ba ba lea na molem w'eñana mehile, bokoa sea ba ño Hwel siekin." (Matio 5:8). David a mo manen a ka ba a ndo mayn ase bile beñeñ be ndo be nq o way molem wo bemuet a t'esea a lea na mobôn n'ibembi o be a lea kusekene to o way ba beni ba nieleti: Noy a ndo kane beb biñ o be be ndo besök o way nûme n'obekalen ase: "E! a Hwel, bôt molem w'eñana mehile, huyni o wam nûme umbuyn o wa wo lea o betatën!" (Ps. 51:12). A t'omote wesu a s'os uweyi molem neñesi na weya bemuet. A t'omote a s'os o molema w'eñana buhile tabon o way meel nûme. O ma na n'obekoñon wu toko a Hwel busi esea David, a na Hwel bata ase a ba e na hoanan a wey indi a molem o muômom. Hwel a ndo botay

boel buômom si o ke u wenu boęs. Tâta n'unj̄b wo bekatâk na besalâk be beleñ be yenu embako ye benu bemuet, na ndeme ye makak, a no ño wenu a molem hieni be tueninin beş eloa ye Hwel o wa, o waye, a le ndo bağ boko buinebuine o tomb unueni n'owôl wenu bokoa sea a ka embayn ye nekak bilihenj̄ n'ola ase: "Me ño be leqm̄oŋo be menif'olokin u wenu meel no ño bi neñesi. Me ño benu neñesi u wenu mehile mekim na bienua bisieki bikim: Me ño benu indi molema muômom me ño ha u wenu hetayn umbuyn muômom; me ño molema wo mok heke o wa no lea itie to me ño heñen a molem w'imehu. Me ño wem' umbuyn ha u wen ton me ño keak no ongok beamea be tiniminj̄ ton no okokenen n'obe ken wo mamea membend." (Ezekiel 36:25-27). Noye a be nifunin be metil môs o ma Hwel a na simek na manoño ma waye'a mon a Yesus Kristus. O y'ilingeling nume to ndo sijn̄ ne famolonen ne Angel. Mba, be Angel be bak eloa y'oynen o bab o ba ba no ilikinen ye buom bu ikuliekim kus ton ba le manena to u tuenekin emeñ ye bab o ba ba ndo Hwel kolôm. (Ps. 34:8; 91:11-12; Dan. 6:22; Matio 2:13; 13:19; Act 5:19; 12:7-10).

Yiit ye ndo sinen ton o y'ilingeling. Ye na babem emeñ elaka a ndo bef na otat w'ikuli o ya mba ño nda hian o fin o way bituenini ne be buôn. Eloa ye noy, a Mo kenda mason wa Hwel a ndo besu kitini o ba embeyne o ma bekalen, bokoa sea: wesu a mu beni, a yiit, a ndo besu nemben ese inënd o ya ye ndo si o bo â biondjen. (1 Petros 5:8). Bikuli biñ a bak'a betoñon Angel y'isem, n'unenini wo ba luminin o ba ba le ndo be tèk na mokolęn ma bekoa be misj̄, ba be neas a ka fam u nimb a ta ba luminin ba etie ye ba tefan. Mba a ta noy eba to na yiti tuljn̄ ye ño tebaken hata na besu. (Yakob 4:7).

NILUT NE N'UNDUSINI MALENDAL

Y'ilingeling ye wow o wa ndo elim tum o uluminin w'imbend ye Hwel. Ne mote ne may'a mės ne no befat, bokoa sea a

6. Molem w'ôkolena to na selékenie to isutek

no bal o wakan o hino o buôm bo Kristen a ndo nêñ ne mote mbadjonen na bileli bebe o wofem o besale bikim be misi, lsemu ye nume ye wey'a molem, b'ebana b'oba hoy emok o ynak na Kristus be le nd'enana ton. A le neñelakena to na mokolen o ma a ndo koenën a le os o mat'o byl. A le oko â neôn ne Hwel a no tuen o ban o wok a bekoa be o nenini na makak ma makosonän. Ye os o ba ese a nd'akan o mime ye Hwel na iñoñi ye bekoa be misi bite to o way nilokie n'ilukun y'uluminin wo Hwel, mba o hikie wo Hwel wo baka tanana to o way molem. Hieyi a hetayn he le efekenie to etie ye ma bekolomon meeñ. A no bal o sembem esale ye misi mba noy a ndo be la ase a ndo Hwel hiki o way molem nume; hisendj he ma feka mas he na nim. O tuan wo yaye a mbasa wo le ndo weya hehenine ton ye na weya heanen elemasut ye bolomo o boa a le ndo hiki. Weyi a uluminin wo na heana he hayan, a ndo suk ufin o umul wo Hwel na ma bekalen, a no koen, o botombo n'o yuini o way molem a nd'ebok neasen tetea na tetè o bab ba mokolen o ba lea namba to hoy na molem. A ndo boes ok moeñeñ o bu kindenie na bend ba misi o yayen o ba na benise ba toko ye baluminin.

Hetayn he mukoloñ o wa wo lea ingeti y'ubibeli, he ndo sie o fin. A ta neni, ye Kristen ye ndo felie ase n'eloa y'iwé meel a na be hañon a no hean Kristen y'ubibeli. U hiol wo ndo kit o way niki, n'usie wo nifinin. Noy ebaka ye be bal eñan "o mayn". O nebalen, ingeti ese ikul a lea ilukun na b'ikindeni be bioñi o ma ngand o ha a lea n'esem a tabo kolom ase ba le wey eta ese mo le mayna a ta motombö a t' "umim" o y'ikul yit ndo weya len o mulue ase a na boñ o le neas ikuli mote ye so ñ'año ke a ta boko o wa hetayn he uluminin. Ma bekolomon n'uhikie wo bela be misi be no bal o be ynuk. Y'os o wenan o wa a no benam hemet o bedès o kea o be lea ba taka, o w'akan ikuli te o meeb ma mebin, na be boka be nehon o bea be lea ba tenema to n'o be neas o wa mobayn año inekini o wa noy buomo bo lea "ton ase o kea wo bebe ikuli emote

leba bobbe.” Ese, taka to s’os o kea eyina minemine a ba tu noni to emboma to bobbe na ma feka mabe to ndo hululu o wes melo ombañ, mba to le heka to o koayen a ba to ndo neas to se ba falabak o wes ton e ba to na neas to se ba obemen o wes molem o webu beken o bebeba o kèk. A ba to na yiit hiesue henono he tetè indi, a so ño kin o wet mokata mukim, n’ubisuin wo hetayn n’umbuyn o hiwe h’ikulikim. Eloa ye noy a Hwel a ndo besu bat n’ukitinie o teben wo me nòm ma bo ndjohok na to le tekune na bobbe a t’oyat eyina bo ndo besu b’ineni. To na heka o tebenen a Yesus, o wa lea muòl o wa â na yayenan.

Mond o wa no ndo sijn a no molema toen na mokoata o y’ilingeling nume e baka ingeti ye u fenin wo ba bayna ba bu Kristen. O webu be pep be tuon na mebu a mabomb ma meyn o teñen, ba ndo toen na o w’umuisi wo mejema ye be Kristen ton molema w’ efekenie to wu s’os o ma tay me kumun isibinj. Ne nindin ne Kristen ne le ndo kolom a Hwel a ndo kolom a bend. Bo kolom bo “neni ba na lak?” ton o bo bend ba no keak bo no wey hieni yole ye bend ton a n’akan hata na Hwel. Busi o wolok na hilob baka be enakanan o bikuli be mesek na mayon o be be ndo nifinin ne wu molema ynot. Isisi ye meah y’ehet ye ndo enan ikuli o ya ba mote ba d’ay a t’ikuli ba ndo fanono o wesu o yayen ye ndo be sonen o wesu nume to le be mayna a ba to na yelem a ta tete o niki u kunin o ebyan n’u bibeli.

Ye le ba ayna to o keak ose u hiki wo monè wu fin u wes melem e ba to sa be tat esea yesu Iseluk a Yesus a na besu keki ase: “No ba embeyne ton no bekalaken o keak ose no le koa o mokolen.” (Matio 26:71; 1 Kor. 10:12). A ndo besu len ase: “Nan a ye lea, o wa lea tenema to a be tatak o ko!” No melufen ma Hwel be haleaken mekim o busie b’otatan o bile be to lâmb to yiit!” (Efeso 6:11-18).

NILUT NE N'UNDUSINI MALEDOLOMON

Y'ilingeling nd'ineni o ba wo molema w'indumulun. Wo mɔnd a ka isemu kys, ton a na nehanɛn ne Hwel okolen a ka fin o ilukun n'umbuyn monañanaña, elim ye noy, a na enôm ye boes bakemen. Ye nd'ineni ton o ba wo wow o wa lea bokɔ a nâ bekoñon a ta o wa le boko a nâ b'indie a Hwel a t'esea taka y'Efangilium, a "Imben'o meş" a ye na weya be meynes na u w'ubunin wo tis mɔnd o wa a ndo weyia molem neti ikuli Hwel a ndo tombalɛl na wey, a ño akak o balaken o heh o ka akak na feñd a ta noy esea a ndo be landɔn n'o bi lutun be ndême a se a le o betabôn.

Yesus, weya bemuet, a ka nifunɛk be tenemen bè w'indumulun o Lukas 11:24-26: Ikuli hetayn he mehile he ndo heke o mɔnd, he nd'akan o makotâk o ne hoten'o si. Eba a sa yam, a ndo la ase: me ño ulu o wame miin o ya me na hul; ikuli a ño nd' ulu, a koma sonoko to leñaka to. O moy a nd'akan a siek, eta ton ba mote bañen b'imbuyn mebe balendolomon be heét o yayen wey; mba ba fin o miim, ba be tikelekin o y'ikul o ba wo mɔnd wo heana feñd o yayen yè busi (2 Petros 2:22) "a heana esea ba ka ba la oñan ba se: emôh a no til o tueyneki o nè, ton mekonef ye soaka to no til o biyne o netof.

Be besal be Bibel be ndo bekolomon neñesie to o ba wo molem w'indumulune a ta wo mokea mabe, o wa le ndo bekoñon. Bobe na yay' ingine mikim y'unimben bo na nda hean o nda be tikelin o wu molem o menj. A ta busie bo wo mɔnd o bemote bikuli, bo ndo femelenj esea wey'a molem wo lea o nume. Umbuyn monañanaña ô y'eboy ye hibub, ye le ikinie to o hêke o wu molem, bokoa sea umbuyn monañanaña na bobbe be s'os o ba tempel ye Hwel n'umbok wo yiit. Angel a mu hulen etamba ye Hwel, ye n'akan na mesek na mayon, n'elim o be hiãm o wonenɛn nume ase wo mɔnd a ño be koñon ese mona o wa a na nanâk mba a no ka be mayna, a no nd'ulu o way nikul.

7. Hingetek he molem w'indumulun

(Lukas 15:16-18). A ka hieki ase iye na totamatama to busiom o toa to so ño okot bola bo na fam o way tonā o to a mekonef ye na ba ye ndo nè, mba a ta mōnd a sa wey'indj. Ikuli a na nda be mayna a ka la ase ... me no hoalen me n'akan a ba yam ise o ha me ño weya lenā me sea: A yam ise, me na mabea keaken'u lingesj wo Nomena n'año. ton, me le ba hoanana to o b'elenen wa mōn. Ise a n'ena way'a mon a le o bekoñonak, a ka weya neasen a ka wey belen hoyi na wey.

Mba u wes'ilingeling, o be koñona wo taka wo le ba, wo mōnd a sa bekoñon na taka a Hwel esal, a le ndo o neasen sie a Yesus makolo. Wey ubilumini wo le ese kę y'os be la suinie to n'umbik w'ileñu meynoakan. Wo le o hinō neyie tō. A le na melu, mba a le ndo niñon ne Yesus òk. A le na mes, mba a le ndo hefe he ba ndelele he hiwe sin o hē hē lea kune to o way mata ma makolq. A le ba ton n' esem u ndiñim o mabea nume. Satan a ndo meni o way molem. A le tuene to o yoko ye mo manen. Y'os'o ba ese wo mōnd a na bok o wa ba weya beti, ese m'uluminjin, esea a baka ba lembekie a muyne o wa wo lea fefekie to n'emeta; o nume yneke ye be fonok na be ngalañ be biuh be bewenu na me ndime ma mehile meñ. (Matio 23:27).

Ise ye bekanj a n'ikulienan eboka y' umbuyn wo taka ñañemen. Meynama tē, bobea tē bo le ilukun na neaya n'indine ne satan tobō. Na umbuyn mobe o wa wo na ikulian molem be toanen. A ta a no siek ase a be katon na be bi nifeki be beko, be ndo wey tuñ'òlokoko to o be ngofotoño be mesuñ. "O wa a n'umbende wo Mose nokq a ndo wé eñana iwé meel, o busie bo ba mboñimboñ ba fandē a ta balal; no ñ'os o mayn n'o la kase yate n'indine a mōnd o wa a ño mona wa Hwel tafak na makolo; o wa a ño manoñ ma ne toa be kummjn, o ma na be neñesie na mat o wa a ño umbuyn wo eñonoñqn kobak?" (Hebel 10:28-29) fana ton o (1 Petros 2:1-14).

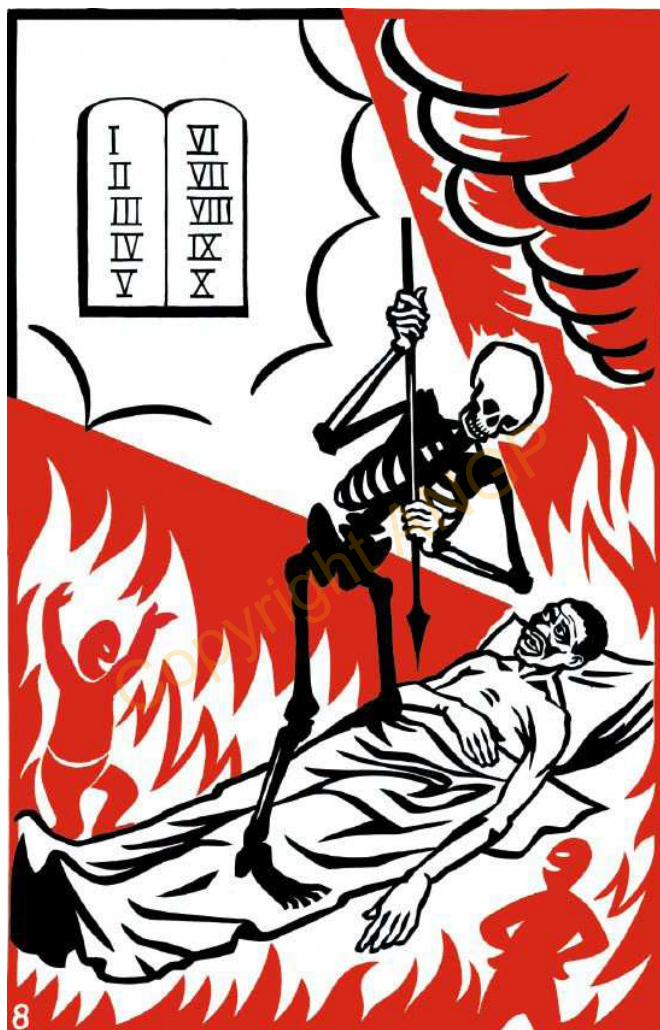
A ba y'ilingeling ye ndo hoân na we molem, a yam'engoyaye, eñan' oyen bañaken a Hwel na ya ingine na we molem bikim. Ton a le n'ingin a le n'uhiki o waw'o neasaken ma mabea mekim; a ba o na nda sa o way na hetayn he o bekoñon wo takã. Son o way ese a mond wa helo a na nda sa a Yesus n'o la ase "Eba o ndo sî, o n'os o wam'o hienie moes." (Markus 1:40-41). "Mba eba o nd'ongani o wa molem u neti a ba o ndo miesi bayn w'ongok a ibinebin, enanen ye s'os o ba, a ta o kamel, bokoa sea o ndo tef a uwé tata buom." "Bokoa sea mosabonan wo bobé a uwé." (Roma 6:23).

NILUT NE N'UNDUSINI MANAMANE

O hah to ndo sîn esea w'uwé wo ndo beyna na mond wa molema w'indumulun na mokea mabe o ba ba ndo webua o bekoñon biliheni o bulilé. Esea yebu a meel-ye l' undué to na mesek hiebu a hetayn he le undusie to na u ndendemesie w'uwé o wa wo lea o sakon. Ilili y'uwé ye le o waye molô boânã ikulian. Be neninie b'unimben wo bobé be na biyneñeseni ton a le b'iekinie to o tatan na heh ye tis ye mo sabonan wo bobé.

Tu ombôlok to hiwe to ndo wey ayen, a no lend ase a s'os ufin ilukun na Hwel. A t'ese ke os u hikeki o bekalen ikulian, a no lend ase a s'os u fin ikulian na Hwel, o ye Hwel o ya a na yebetek b'ikuli betatân. Beay' a "b'engoaye" be buono ndo kolom o tenem o way' emeñe boana ton biebu a ndeme ye be tamba b' uwonini be le ndo wey'olo a ta boko. May'a mobôñ o ma a na kuseke na buheét, ma s'os a t'oway buôm o wohen, mba a ta o way hetayn u nueni, a ta wéy'o ynoè o sumbulun. A nd' en ase a s'os be yna a Hwel bokoa sea yiiti le nd' okôt.

Bikim o be a na ba a ndo hieke buôn, a ta yate mikim o ya na ba a ndo niñin, be ndo ke alak'ese be ndo weya ndesên ikulian ton a ta way'a "mulimên" wa nefam a s'os o waye o wol ikulian. A no bal o binun ase ye baka bokoa boñen o koenên

8: Ni tife ne mokea mabe

a Hwel ye bonomo makat. (Hebel 10:31).

A ka ba a nd'onenen ase a ño be tabon na Hwel o bo mote buôse bues, ye ñ'os o ba o wame buana b'uwé, mba a ka tike be maynak ikuli tomba to embât. Tu kolo na tu kolo to bend ba baka ba wekun uwé wu hemet eñana ikuli ye Hwel u sî u webu boana b'uwé. Ye ndo hek a Hwel o sî ikuli o ye ke o weya bôn. O hah a wesu ilingeling nume, wo mokea mabe, o wa ndo tike bé on elime o ye a na ba a no beynon n'uhikeni be Hwel ombok ikuli ye boay'a buom bukim o wa a le nd'ok betamba b'uwonini na ma holoni be Hwel, mba niôn ne way a mukelesi o hâl ha way â mu nueni, ndo weya len ase: "No be suele hatâ na meaño a ba lomokon; no a kana o hiwe h'ikuliekim o he a he na be tabonak eloa ye yiit na beaye a be angel!" (Matio 25:41). "Ye bend baka teteninie to u wekun ikuli emote, elim ye noye o ndafam wo mikelék." (Hebel 9:27).

NILUT NE N'UNDUSINI IBO

Y'ilingeling ye le ingeti y'embenda ye Kristen o ya ye na mesek na m' okolen bamben. Kosona to o beat bikim, a le onena to ton a nd'isibini bikim o ka famaka o ni tife, n'esea a lea yayenana to n'ingine ye Yesus Kristus. A le "més tala to a Yesus meel, a mo manen, na muitie w'uluminin." (Hebel 12:1-2). A n'ombok bolomo bukim na bobo o be be weya lea olokokena to na tofa tukim n'ulimb na molel o wakak u buoli o boa bo weya lea kunine to.

Satan na wey undulul ba na molema wo muluminin neñelaken, n'obeokolen itembi u nenesie wo mona wa Hwel o wa lea enom ye tenema to. U bibeli, U hikie wo monè, umbuyn mobe na mafek o mabe na be mote bekoa bebe be le tu bilindinini o nume.

Endjakas ye na eboka ye bobâm etâ bokoa sea bikuli biñi,

bobea baka bo be soneakeñ n'obetoñona mendine meñ'u feñeteni. Mba a ta noy kristen meş y'obetek ye ndo bobea "finûn" a ta bo no nda weya famena bitime to o nilokie ne uluminjin, a ta bo no be toñon angel y'isemu, bokoa sea etamba ye Hwel na umbuyn monañanaña ndo weya kindi o enom ye tenema to. No ndo sine ton esea mōnd a baka a binek, a no itombil ye meluk iti o mokat eboa ye kristen u soli o makosonañ, n'oway o isinine ye bela be nehon be misi taten o busi. Noy s'os u kus a ta boko o kristen o ya lea ye limbe to, o ya ye lea wé to – na kristus – o bobena o misj. Wo mote mōnd a ndo molem wo m'uluminin toen. Noye o kandjen wo meyn, o wuñuneni, u fenin n'isisesis ye ba bayn ba Hwel ton, b'ikuli biñ, o ba base bebu ba luminjin, ba ndo molema wo toko ye muluminine toen eñana o hōt. A ndo betamba be Yesus bilumini: "ynon na benu a ba ño benu kobak, ba ño benu tekeseş, ba ño benu melañ ye bekañdja bebe laş eloa yâm. No bilenek, no ba o bu hūh, bokoa sea wenu a mosabonan wo ño ba muiñ o nomena." (Matio 5:11-12).

Bobe, imehu, noy asea yesu a "meaño" be ndo akanan o busi o kea bikim o be be ndo kristen katon u hikeni wo Hwel. O yetay ikul, tu n'os o la na Apostel o nehon n'ofanen mukim to sea: E yâne a ño besu seleni n'uhikeni wo Kristus e? Ye ño ba u ndendefen, mesek, metekesen, metana, mosâmb, bunim a lê mokoata'e?... "Mba u nume ye betay bekoa bikim to baka o yayen ba bembj o tombaken na Wow o wa na besu hikeki." (Rom. 8:35-37). O ne leñab ne beleñ be Hwel eloa ye bile, mu luminjin a n'os o ba motenena o m'ose o mabe n'oyayen wo mokolen o wesu ikul, to n'os o ba embenda, na Kristus o wa ndo besu onini.

Hisendj he ma mabekolomon he le naña to na o nom. Molema wo mu Luminjin wo le na ma tōl ma uluminjin na umbuyn monañanaña o wa wo ndo tuen o moy nume. Angel ye Hwel o way'ombaña, etamba, ndo weya bekolomonen bembayn be

ma kāk o ma ma na bilihekeni o ba ba ndo semb n'uwisibini o ka famaka o nitife... "O wa ño mokolena yayen, me ño weya bela b'onea be buôm be bolea bo etobotab ye Hwel indi." O wa a ño mokolen yayen a sa nda emoke yna ikuli y'u welulun. "O wa a ño bobee yayen, me ño weya bela b'onea b' isemete ye bite to indi ton me ño weya mok monañanaña indi ton o muteyi mok niyne niôs ne baka tileke to." "Ton o wa a ño bobee yayen n'o wam betamba o teteni o ka famaka o nitife, me ño weya ingine indi..." "O wa a ño bobee yayen n'utetenie wo beame'a be ynini o ka famaka o nitife, me ño nemanen indie o webu monõñ." O wa a ño mokolen ma bobee yayen, a ño ba leñaka to na beleña benañanaña, me sa nda neaye'a niyne sqt o ekalat ye buôm ton me ño neaye'a niyne o la wo mabea keaken a yam lse na be Angel busi. O wa a ño bobee yayen me ño weya tinimi o mime ye Hwel ton a sa nda fama tõn.... "O wa a ño mokolena yayen, me ño weya tuenini na meaño o wame hebene he nemanen." (Apok. 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Ye fep kune to ye nd'inenie ase ye kristen a ka may'a monè indiekjin a Hwel. A sa neay'a neboño ne misi teñen, a ka net'afaken u lukin o to toyon to bend, ne mote, a ka indiekjin o ne hanen o mime ye Hwel bo mote be niôm ese esale ye wey'a mosabonan bikim eloa ye tume to Hwel. (Malachie 3:6-12).

Musumbe wo belet na hiofo be nd'inenie be se a ndo niñe wo naña to a le ndo b'embatambat tâl. A le ndo bitifile na melyk m'uhioloni o ynâ, na manõñ ma meynam o ne a ta bola b'onea bo mehile bo mote. A le ndo maya monea teñen, ton a le ndo yaye a meel o ya ye lea tempel ye Hwel tifil na u kôt a ta n'usie wo me ndine mekim. A ta boayn a ta molonq mabe mba a ndo ne a bela b'onea o be be lea eñana mehile. Weyi a molem, wo na heana toko mime ye mabekalen. A nd' akana buöse te o mesa, ye weyi uluminjin, a ta neni a t'uyeni a t'o yat'ikyl. A ndo mabekalena hiki, o way mim, na etie ye tu boñoli

to nikul, na o nibit, bokoa sea a ndo mayn ase kristen s'os u' niñ eñan'oba ilukun na Hwel o mabekalen.

Ekalat ubune to, ô bibel o ya a ndo fan n' owokona buôse të, o ha a ndo emayn na ingine, n'uniñ, isemu na maboñ me ndine me ndin kqi eñana bu heet. Ye bibel ye na heana lambo ye may'a makolo ton mokoata w'unuesinj o way be muesj. Ye weya baken ese ihulj ye boel, bokoa sea o belet ye buôse të ye buomo bo hieyi a hetayn, be leomonq be menife o be be ndo neay'a nuiyi sômb; hi ndoñ he wey o beokôb, isinine a ye a ndo bi sinjn.

A ndo hiki o mbasa o be hâ, bokoa sea a ndo mayn ase hetamba he bunen he s'os o ba eñan'o mbasa. Yat'esea a ndo mayn ase a le hoñoa to na Kristus o buomo o buomôm, a ndo si a bekoa be nomena, a bel b'ikuliekim, a beko o be be le nd'enân'u mes. A le hoy a Hwel o ynanakan ton a le ese bolea o bo bo lea nema to esele ye nuiy, o bo bo lea na to tamatama, ese indine ye ikute ye bondjeb bo yolonena to na mandjeb. Mutey ukule wo mond wo le ndo o koloma w'uwé mayn eloa ye sea, oninie to n'umbuyn monañanaña, ingine y'uhikie wo Hwel ye le undué to o waye molem.

NILUT NE N'UNDUSINI NIOM

Yesus a ndo la ase: "me le o hoño na buom o wa a ño meaño luminjn a ño niñek, a ta a ño ba we to; ton a ta eyane o wa a ndo niñ n'owam uluminjn a sa nda wé." (Yohanes 11:25,26); "o wa ndo yam etamba lubun a lumekinjn a wow o wa ana meano lôm, a le na buomo bo ikuliekim ton a so ño ba o bikelesini, mba, a ño tomba o neyab n'uwé o buôm." Uwé le ndo kristen ynuininie ton a ta usesemeni mb'a ta u kulumi: "Ikuli ye meel y'u webetini ye na heana ye le biebeteni ton ena ka meel y'uwé ye heana ye liwé, ikuli mba betamba be ño be undusini o be be ndo la be se: "Bo mbenda na uwé bamben.

10. Fin o ulubun wo wa munueni

Uwé boa bo mbenda liení'é? uwé ya esende liení 'é? Esende y'uwé a bobé ton ingine ye bobé umbënd; Mba oynam wo ba na Hwel o wa a na besu bo mbenda indie na Yesua iseluku a Yesus Kristus. (1 Korentia 15:54-57).

Mõnd o wa a na kendaka na Hwel, a na niñeke na wey, a le ba n'okoloma wu uwé. A ba weyi ongeñ wo na subek, a ñ'akana na uhiki na nehôn aseá â Apostel Paol a na femeleni o la ase, "me le n'iloki ye o wakak o ka tuen na Kristus, o boa bo lea eloa ye buiñ bo mbyan." (Philip 1:23).

Kristen le n'obilumini n'o nanen a Yesus o sin busie na busi; a ka hikeki o sin wow o wa a na wine o mbasa eloa y'owaye u nueni. Umbuyn monañanaña ndo weya be kolomonena ton be be tamba be Yesus: "no le wenu a molema fetemi. No Hwel lumekinin no meaño lumekinin." Bitueninine be le biñi a yam lse miim me ño nda hean me ño benu eta na meaño, o keak'ase o ha me lea nuenu tuene ton. (Yohanes 14:1-4). "...Beb be baka bekoa o be nis ne sa sin nilue ne sa ôk ton bekoa o be be lea ba belie to o molema wo mõnd bekoa o be Hwel a na tikelekin eloa ye bab o ba ba ndo weya hiki." (1 Korentia 2:9).

Betamba na nion be le ba hoanana to o la n'ufemeleni wo tũme to eboka ye nomena o ye ye na betabonak eloa ye bënd o ba ba ndo kënd o be kenden be yesu iseluku a Yesus Kristus o yi misi.

O hah o ha be ngalaña be biuhe be mõnd o wa a na fonok be lea, noy to ndo sin o ne nilute nume Angel mo kenda masom wa Hwel. A ndo tat o keak o se o nitife a ka hieni a Hwel wo mokea mabe o wa a na bobea kine a n'ongo a bues. Hetayne n'umbuyn be na be humbulek o mikoli ye meel o ya ye ño we be n'akan a ba wow o wa hieyi a hetayn he na hikeki, o wa a na niñekin eloa yay ton a na wuin eloa yay. Hwel na wey o kah moes nanenen na betamba be bekahena be yaye

a Iseluku na way'a muleli: Boes n'año a mo ongo elim na mo ynena moes: o ka ongo elim o tetea ye beko, me n'año indie biiñ; fin o nehono ne tieluk. (Matio 25:21). "Satan a le ba tona na nemanen o waye meel, bokoa sea uwé wo bend o ba ba ndo weya hokie wu boko na beondo biiñi a kolo busi." (Psaume 116:15). "Ton me ka ok nion ne ndo hule o nomena n'o la ase: tilek: ynən o balakena ikulian na be wenu o ba ba na wekunin iseluku nume! Umbuyn ase é! O keak o se ba o hot wo biebu a bioli kuse, bokoa sea biebu a bi ynini be ndo besu oñg." (Apok. 14:13).

O waw o wa o ndo ye "isinine ye molema fan", Hwel a ño hike o wa molem u indi a wow o wa a nd'año be tatonen (a nd'año hen) n'ola ase a yam enok a ta a wam omôl indie meaño we molem wo bo tombo. (Proverbe 23:26). Indi we molem wo bo tombo wo yubitinié to, wo mesek a Yesus mba a n'año indie molem o muômom na hetayne hiômom. O le be neasa we molema w'año bemuet wo n'año leñesi n'onimb na meñoñi, bokoa sea: "O wa a ndo fanen o waye molema wo bemuet a baka yaâl; mba o wa a ndo kend emayna nume a ño be nuekeni." (Proverbe 28:26). Be yakalak ma mabe be olokoken o taka "bokoa sea bobé ndo be sabona n'uwé, mba nehanen n'eñana bend ne Hwel o bonom bo ikuliekim a ba Yesus Kristus, yesu'a Iseluk." (Rom. 6:23).

O waw o wa o na boa buomo hieni a Hwel, itie moes yate o ya o na kusene na uluminin na uhikeni a ba Yesus Kristus; eloa ye esea mo kenda masom wa Hwel a Paol a na kemesen o be tiline o be a na tilekin a 2 Timotée 1:12 ... Bokoa sea me ndo mayn o wane a me na luminin ton me ndo ngetea me sea a le na ingine ye neame a nekol u teteni o be tatena be boaye buos.

"Betabonaka na uluminine monañanaña, bekalakena umbuyn monañanaña tuen o hikenie wo Hwel nume, siekine Yesus, a

enom, a taka na bo n̄m, o way a Yesus Iseluk o wa a lea. o nda heanak ikuli tetè o bay'o nd'etak. "Mo manen wa ba manen, Iseluk ye b'iseluk."

O melo ye noy, o wa e ke os u wenu o tat n'uhike no le koa ton a benu femie o tuum to eñana imemi o bukuendj, a Hwel bibu, a wesu a mu nueni na Yesus Kristus, yesu Iseluk, be ba: Onyam, hibeteni ingine n'omanen esea be na ba o busie bo ne balen noy n'ikulianan, ton o tuoñ. Amen." (Yuda 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique finacee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)